

**รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบนิเทศ
ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2**

FUSION PT-SER integrated educational supervision model: a Supervision
System Developing, Monitoring and Evaluating for Effective Educational
Management in accordance with the policy of Nakhon Sawan
Primary Educational Service Area Office 2

กฤษณะ ไกรสี¹

Kritsana Krisee

Received: October 05, 2024

Revised: March 25, 2025

Accepted: March 27, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนิเทศการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 2) สร้างรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี
FUSION PT-SER 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER และ
4) ประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER งานวิจัยนี้เป็นวิจัยและ
พัฒนา ระยะเวลาดำเนินการวิจัย (1 ตุลาคม 2565–30 กันยายน 2566) มี 4 ระยะ ระยะที่ 1
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบและตรวจสอบ
คุณภาพของรูปแบบ Focus Group Discussions ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ระยะที่ 3 การใช้รูปแบบ สุ่ม
ด้วยวิธี Simple Random Sampling โรงเรียนบ้านศาลเจ้าไก่ต่อ ศึกษาผลตามตัวชี้วัด
ความสำเร็จ ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบ ค่าความเชื่อมั่น IOC = 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
แบบสรุปข้อมูล แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแบบประเมิน แบบสะท้อนผล สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย

¹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2; Nakhon Sawan Primary Educational
Service Area Office 2

Corresponding author, e-mail: kritsanakrisee@gmail.com

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) การนิเทศการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ประกอบด้วย 1.1) รวมข้อมูลและสารสนเทศ รวบรวม วิเคราะห์ 1.2) วางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล 1.3) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล 2) สร้างรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER มี 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การวางแผนเตรียมการ ขั้นที่ 2 เครื่องมือนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นที่ 4 การวัดผลและประเมินผล ขั้นที่ 5 พัฒนาวิจัยนวัตกรรม 3) การใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER $\bar{X} = 4.79$, S.D.= 0.05 ระดับมากที่สุด และ 4) ประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER .1) ประเมินความถูกต้อง $\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.47 ระดับมาก 4.2) ความเหมาะสม $\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.47 ระดับมากที่สุด 4.3) ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ $\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.42 ระดับมาก 4.4) ความเป็นประโยชน์ $\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.45 ระดับมาก ประเมินความพึงพอใจ $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.44 ระดับมาก

คำสำคัญ: การนิเทศการศึกษานวัตกรรม, ประเมินผล, การจัดการศึกษา

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study educational supervision in Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2; 2) to create a FUSION-PT-SER integrated educational supervision model; 3) to experiment with the FUSION PT-SER integrated educational supervision model; and 4) to evaluate the FUSION-PT-SER integrated educational supervision model. This was research and development. The research period (October 1, 2022–September 30, 2023) consisted of four phases: Phase 1 consisted of a basic data study and interviews with 7 experts; Phase 2 was the creation of the format and the quality control of the Focus Group Discussions format with 9 experts; Phase 3 was to use a random sampling method at Bansanjaokaitor school to study the results according to the success indicators; Stage 4 was the model evaluation with IOC confidence value = 1. The research tools used were a data summary form, a semi-structured interview form, an evaluation form, and a reflection form. The statistics used were mean, standard deviation, and content analysis. The research results found that 1) educational supervision of the Primary Educational Service Area Office

Nakhon Sawan Educational Service Area 2 consisted of 1.1) collection of data and information, collection and analysis, 1.2) planning for monitoring, inspection, evaluation, 1.3) follow-up report, inspection, evaluation; 2) creating a model of integrated educational supervision using the FUSION PT-SER method with 5 steps: Step 1: planning and preparation; Step 2: tools for supervision, monitoring, and evaluating educational management; Step 3: supervision, monitoring, and evaluating educational management; Step 4: measurement and evaluation; Step 5: developing innovative research; 3) using the integrated educational supervision model using the FUSION PT-SER method $\bar{X} = 4.79$, S.D.= 0.05 at the highest level; and 4) evaluating the integrated educational supervision model using the FUSION PT-SER method, namely 4.1) evaluating the accuracy $\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.47 at a high level, 4.2) suitability $\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.47, highest level, 4.3) feasibility of implementation $\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42, high level, 4.4) usefulness $\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.45, high level, satisfaction assessment $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.44, high level.

Keywords: integrated educational supervision, evaluation, educational management

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2546) กล่าวว่า การนิเทศถือเป็นหน้าที่สำคัญของหน่วยงานการศึกษา โดยเฉพาะในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศช่วยให้เกิดการสนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลการดำเนินงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ กระบวนการนิเทศจึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การนิเทศผสมผสานจึงเป็นวิธีการที่ใช้กันอย่างมาก สามารถปรับประยุกต์ได้ตามบริบทศึกษานิเทศก์นำมาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนิเทศการศึกษา เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ การติดตามและประเมินผล การสะท้อนผล และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถนำกระบวนการมาพัฒนาตามความต้องการของพื้นที่ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งความจำเป็นของการของการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน (กรรทอง จิรเดชากุล, 2550)

การนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามที่จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ มุ่งพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้ความสามารถในการพัฒนางานปฏิบัติงานซึ่งหมายถึงการเรียนการสอนโดยปรับปรุงเทคนิควิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) จึงควรมีการพัฒนา วิธีการนิเทศ เพื่อให้เกิดผลตามการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ทำให้ผู้วิจัย สนใจที่จะศึกษาวิจัย รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการนิเทศการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
3. เพื่อทดลองรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) มี 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วิธีการดำเนินการวิจัย 1) การศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มี 3 ขั้นตอน 1.1) ศึกษาเอกสาร 1.2) ถอดทฤษฎีเชิงลึกระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 และ 1.3) นำผลจากการศึกษา จากข้อ 1 และ

2) ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเข้าด้วยกันเพื่อเป็นกรอบแนวคิดสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการศึกษาศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวน 7 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสรุปข้อมูลและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1 และทั้งหมดวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการนิเทศการศึกษแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 การดำเนินการ 1) ร่างองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการศึกษแบบผสมวิธี พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 2) ตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ Focus Group Discussions ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ 9 คน 3) ปรับปรุงรูปแบบตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ 4) ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบโดยได้รูปแบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนเตรียมการ ขั้นที่ 2 เครื่องมือนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นที่ 4 วัดผลและประเมินผล ขั้นที่ 5 พัฒนาวิจัยและนวัตกรรม

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างการทดลองโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ด้วยวิธี Simple Random Sampling ทดลองใช้ที่โรงเรียนบ้านศาลเจ้าไก่ต่อ ตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ระยะเวลาการทดลองใช้ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2565-30 กันยายน 2566 2) สรุปข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปข้อมูล โดยสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จ 3 ด้าน ด้านที่ 1 นโยบายเร่งด่วนของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 ตัวชี้วัด ด้านที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆของสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด ด้านที่ 3 การสร้างมาตรฐานสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด และ 3) ประเมินและสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบ

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 1) นำรูปแบบไปใช้จริงเพื่อประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ความเป็นประโยชน์ และประเมินความ

พึงพอใจ 2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 50 คน 3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3.1) แบบสอบถามประเมินรูปแบบ (1) ด้านความถูกต้อง (2) ด้านความเหมาะสม (3) ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ (4) ความเป็นประโยชน์ และ 3.2) แบบวัดความพึงพอใจ ผู้บริหารครูโรงเรียนบ้านศาลเจ้าไก่อต้อ จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในปีการศึกษา 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การนิเทศการศึกษาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า มีระบบการนิเทศดังนี้ 1) พัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศ 1.1) ดำเนินการให้มีฐานข้อมูลด้านวิชาการ 1.2) รวบรวม วิเคราะห์ และบันทึกข้อมูลทางด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป ในระบบฐานข้อมูล 1.3) ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน 1.4) เผยแพร่ข้อมูลในระบบเครือข่ายและ Internet 1.5) รายงานผลการวิเคราะห์ ข้อมูลต่อคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล และนิเทศ 2) วางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ 2.1) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษา 2.2) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ 2.3) เสนอแผนยุทธศาสตร์ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษา 2.4) ประสานงานกับคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ และ 3) รายงานผลการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา 3.1) รวบรวม ประมวล วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือการนิเทศ 3.2) จัดทำสรุปและรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ

2. รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า มี 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การวางแผนเตรียมการ ประกอบด้วย 1.1) การสำรวจข้อมูลนโยบาย 1.2) กำหนดวัตถุประสงค์ 1.3) กำหนดกลยุทธ์ ขั้นที่ 2 เครื่องมือนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 2.1) การเลือกเครื่องมือ 2.2) ออกแบบเครื่องมือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา 2.3) การตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา 3.1) การปฏิบัติการณ์นิเทศ 3.2) แนะนำปรึกษา 3.3) การกำกับ ดูแล

ขั้นที่ 4 การวัดผลและประเมินผล 4.1) วิเคราะห์ข้อมูล 4.2) ประเมินผล 4.3) รายงานและจัดเก็บข้อมูล ขั้นที่ 5 พัฒนาวิจัยและนวัตกรรม 5.1) การพัฒนา 5.2) สร้างวิจัยและนวัตกรรม

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มี วัดความสำเร็จประกอบด้วย 3 ด้าน พบว่า ด้านที่ 1) นโยบายเร่งด่วนของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 ตัวชี้วัด $\bar{X}$ = 4.76 มากที่สุด ด้านที่ 2) การส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆของสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด $\bar{X}$ = 4.77 มากที่สุด ด้านที่ 3) การสร้างมาตรฐานสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด $\bar{X}$ = 4.84 มากที่สุด

สรุป แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล การนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตารางที่ 1 ผลการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ตัวชี้วัด	การแปลผล		
ตัวชี้วัดที่ 1 นโยบายเร่งด่วนของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 1.1 วางแผนการดำเนินงานตามนโยบาย	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.2 คำสั่งแต่งตั้งมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินงาน	4.40	0.51	มาก
ตัวชี้วัดที่ 1.3 จัดทำโครงการรองรับการดำเนินการตามนโยบาย	4.87	0.35	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.4 การดำเนินกิจกรรมโครงการตรงตามนโยบาย	4.80	0.41	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.5 กำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย	4.73	0.46	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.6 มีผลงาน นวัตกรรม Best Practice	4.50	0.41	มาก
ตัวชี้วัดที่ 1.7 การเผยแพร่ผลงานตามนโยบาย	4.73	0.46	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.8 ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย	4.73	0.46	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.9 รายงานผลการปฏิบัติงานตามวงรอบ	3.67	0.46	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 1.10 สรุปวิเคราะห์ปัญหาพัฒนาการดำเนินการตามนโยบายครั้งต่อไป	4.93	0.26	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.76	0.11	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 2.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.2 ส่งเสริมสนับสนุนการประเมิน ITA Online สถานศึกษาในสังกัด	4.27	0.46	มาก
ตัวชี้วัดที่ 2.3 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดให้มีความปลอดภัย	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีแผนปฏิบัติการรับมือเหตุฉุกเฉิน และภัยพิบัติรวม ถือโรคอุบัติใหม่ที่ร้ายแรง	4.60	0.51	มากที่สุด

ตัวชี้วัด	การแปลผล		
ตัวชี้วัดที่ 2.5 ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรทุกฝ่ายงานให้มีความรู้และเข้าใจเกณฑ์การประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ และขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.87	0.35	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.6 ส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาชาติ	4.80	0.40	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.7 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีแผนการจัดการเรียนรู้	4.73	0.46	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.8 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.80	0.41	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.9 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินงานวิชาการที่จำเป็นต่อผู้เรียน	4.80	0.41	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 2.10 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีนวัตกรรมและงานวิจัย	4.93	0.26	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.77	0.08	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3 การสร้างมาตรฐานสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 3.1 สถานศึกษามีเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ ที่ตรงตามการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.2 มีนวัตกรรมการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	4.33	0.49	มาก
ตัวชี้วัดที่ 3.3 องค์กรโครงสร้างการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา	4.87	0.35	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.4 กำหนดขอบเขตอำนาจการบริหารงานตามสายการบังคับบัญชา และมีคู่มือปฏิบัติงาน	4.80	0.41	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.5 ได้รับการพัฒนา ส่งเสริม กำกับ ดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการประเมินคุณภาพ	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.6 ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.7 มีความร่วมมือภาคีเครือข่ายหลายภาคส่วนในการช่วยจัดการศึกษา	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.8 มีระบบนิเทศการประเมินการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.93	0.26	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.9 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษารวมทั้งการให้บริการ	4.80	0.41	มากที่สุด
ตัวชี้วัดที่ 3.10 มีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้ เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.93	0.26	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.84	0.09	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.79	0.05	มากที่สุด

จากตารางสรุปได้ว่า การใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 $\bar{x} = 4.79$ S.D. = 0.05 ระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานวิธี PT-SER พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 สรุป แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของการประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานวิธี PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานวิธี พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพตามนโยบาย ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2	ผลการประเมิน											
	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติ			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ขั้นที่ 1 การวางแผนเตรียมการ												
1.1 สำรวจข้อมูล	4.47	0.43	มาก	4.51	0.45	มากที่สุด	4.38	0.40	มาก	4.37	0.42	มาก
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์	4.45	0.43	มาก	4.54	0.44	มากที่สุด	4.47	0.39	มาก	4.42	0.44	มาก
1.3 กำหนดกลยุทธ์	4.46	0.44	มาก	4.51	0.42	มากที่สุด	4.39	0.37	มาก	4.42	0.36	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.46	0.43	มาก	4.52	0.44	มากที่สุด	4.41	0.39	มาก	4.40	0.41	มาก
ขั้นที่ 2 เครื่องมือนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา												
2.1 การเลือกเครื่องมือ	4.45	0.46	มาก	4.49	0.43	มาก	4.46	0.40	มาก	4.37	0.41	มาก
2.2 ออกแบบเครื่องมือ นิเทศ	4.43	0.50	มาก	4.52	0.49	มากที่สุด	4.40	0.44	มาก	4.36	0.44	มาก
2.3 การตรวจสอบความถูกต้อง ของเครื่องมือ	4.44	0.47	มาก	4.52	0.46	มากที่สุด	4.42	0.41	มาก	4.35	0.40	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.44	0.43	มาก	4.52	0.44	มากที่สุด	4.41	0.39	มาก	4.40	0.41	มาก
ขั้นที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา												
3.1 การปฏิบัติการนิเทศ	4.46	0.47	มาก	4.58	0.48	มากที่สุด	4.45	0.38	มาก	4.42	0.39	มาก
3.2 แนะนำปรึกษา	4.50	0.46	มาก	4.57	0.48	มากที่สุด	4.46	0.40	มาก	4.44	0.43	มาก
3.3 การกำกับ ดูแล ชี้แนะ	4.52	0.47	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด	4.45	0.45	มาก	4.41	0.43	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.49	0.47	มาก	4.59	0.48	มากที่สุด	4.45	0.41	มาก	4.42	0.42	มาก
ขั้นที่ 4 วัดผลและประเมินผล												
4.1 วิเคราะห์	4.49	0.48	มาก	4.61	0.44	มากที่สุด	4.43	0.46	มาก	4.43	0.39	มาก
4.2 ประเมินผล	4.52	0.45	มากที่สุด	4.58	0.42	มากที่สุด	4.46	0.39	มาก	4.45	0.41	มาก
4.3 รายงานและจัดเก็บข้อมูล	4.46	0.61	มาก	4.54	0.58	มากที่สุด	4.36	0.56	มาก	4.52	0.54	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.49	0.51	มาก	4.58	0.48	มากที่สุด	4.42	0.47	มาก	4.47	0.45	มาก
ขั้นที่ 5 พัฒนาวิจัยและนวัตกรรม												

การนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพตามนโยบาย ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2	ผลการประเมิน											
	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติ			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5.1 การพัฒนา	4.55	0.47	มากที่สุด	4.54	0.49	มากที่สุด	4.49	0.41	มาก	4.44	0.42	มาก
5.2 สร้างวิจัยและนวัตกรรม	4.46	0.48	มาก	4.46	0.54	มาก	4.34	0.45	มาก	4.39	0.47	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.51	0.48	มากที่สุด	4.50	0.52	มาก	4.42	0.43	มาก	4.42	0.44	มาก
รวมค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.48	0.47	มาก	4.54	0.47	มากที่สุด	4.43	0.42	มาก	4.41	0.45	มาก

ตารางที่ 2 สรุปผลการประเมิน รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 1) ด้านความถูกต้อง $\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.47 ระดับมาก 2) ด้านความเหมาะสม $\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.47 ระดับมากที่สุด 3) ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ $\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42 ระดับมาก 4) ด้านความเป็นประโยชน์ $\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.45 ระดับมาก

สรุป แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล ความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ขั้นที่ 1 การวางแผนเตรียมการ	4.34	0.42	มาก
ขั้นที่ 2 เครื่องมือนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	4.32	0.43	มาก
ขั้นที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	4.37	0.44	มาก
ขั้นที่ 4 วัดผลและประเมินผล	4.37	0.46	มาก
ขั้นที่ 5 พัฒนาวิจัยและนวัตกรรม	4.38	0.46	มาก

ตารางที่ 3 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.44 ระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี พัฒนาระบบ นิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ศึกษาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า 1) พัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศ รวบรวมวิเคราะห์ และบันทึกข้อมูล 2) วางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ 3) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เพราะกระบวนการและขั้นตอนการนิเทศเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนจากการวางแผนไปจนถึงการนิเทศและจัดเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของสุทธนู ศรีไสย์ (2545) ได้มีหลักนิเทศการศึกษาไว้ว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือโดยตรงแก่ครูหรือผู้สอน เพื่อให้เป็นครูที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพความเข้าใจในสิ่งนั้นมากขึ้นซึ่งผลดังกล่าวจะทำให้ได้รับผลประโยชน์อันยิ่งใหญ่จากการสอนของครู วัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ตั้งไว้

2. สร้างรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบ นิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ขั้นที่ 1 การวางแผนเตรียมการ ขั้นที่ 2 การใช้เครื่องมือ ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการนิเทศ ขั้นที่ 4 การประเมินผล ขั้นที่ 5 ประมวลผลข้อมูลพัฒนา ทั้งนี้เพราะรูปแบบนี้เน้นการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนและครอบคลุมทุกมิติของการนิเทศการจัดการศึกษา ทำให้การนิเทศมีขั้นตอนที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ (2562) พบว่า รูปแบบการนิเทศแบบดับเบิลพีแอลซีเอ พลัส (PPLCA Plus) ที่ผู้วิจัยออกแบบมานั้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) เงื่อนไขสำคัญ และ 3) องค์ประกอบของรูปแบบมี 5 องค์ประกอบ คือ (1) ขั้นเตรียมความรู้ก่อนการนิเทศ (Preparing: P) (2) ขั้นวางแผนและออกแบบการนิเทศ (Planning: P) (3) ขั้นเรียนรู้และแลกเปลี่ยนในการปฏิบัติการนิเทศ (Learning and Sharing: L) (4) ขั้นการนิเทศด้วยกระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring: C) (5) ขั้นสะท้อนคิดหลังการนิเทศ (After Action Review: A)

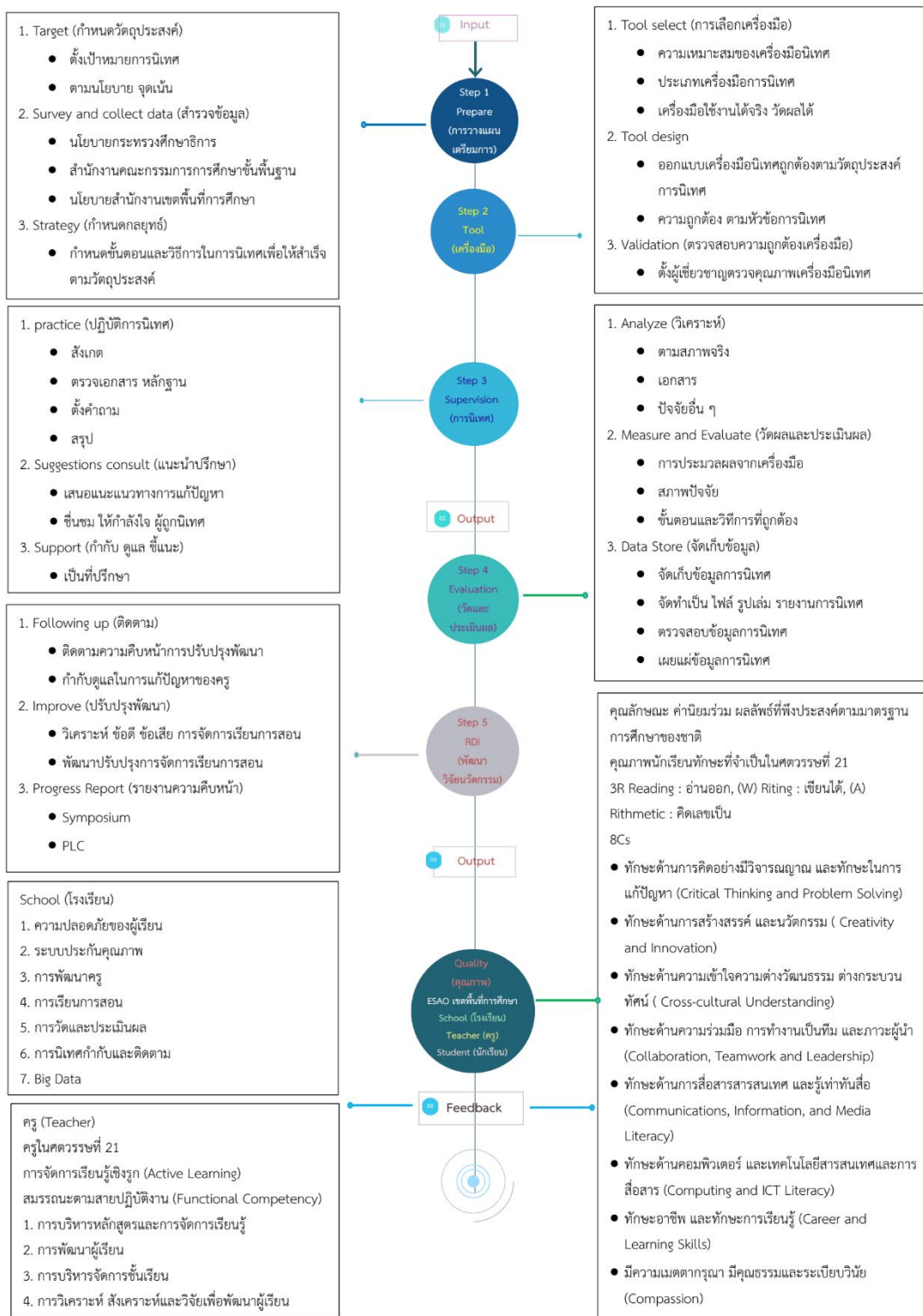
3. การใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ด้านที่ 1) นโยบายเร่งด่วนของคณะกรรมการ

การศึกษาชั้นพื้นฐาน 10 ตัวชี้วัด $\bar{x} = 4.76$ มากที่สุด ด้านที่ 2) การส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆของสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด $\bar{x} = 4.77$ มากที่สุด ด้านที่ 3) การสร้างมาตรฐานสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด $\bar{x} = 4.84$ มากที่สุด รวมทุกตัวชี้วัด $\bar{x} = 4.79$, S.D. = 0.05 ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะความร่วมมือของครูและผู้บริหาร การใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามและประเมินมีความแม่นยำและรวดเร็ว ผลลัพธ์ที่ได้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัชดา ภูรับพา (2564) พบว่า ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ แบบบูรณาการ มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้หลังการนิเทศแบบบูรณาการสูงกว่าก่อนการนิเทศแบบบูรณาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมวิธี FUSION PT-SER พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า 1) ประเมินความถูกต้อง $\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.47 ระดับมาก 2) ความเหมาะสม $\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.47 ระดับมากที่สุด 3) ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ $\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.42 ระดับมาก 4) ความเป็นประโยชน์ $\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.45 ระดับมาก และผลการประเมินความพึงพอใจ $\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.44 ระดับมาก ทั้งนี้เพราะการวางแผนที่ดีทำให้การดำเนินการนิเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้การกำหนดวัตถุประสงค์การเตรียมเครื่องมือ และการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องส่งผลให้การวิจัยมีประสิทธิภาพ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงประสบความสำเร็จและได้รับการประเมินในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญา วุฒินิชย์ (2562) พบว่า สภาพการปฏิบัติ ด้านระบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ด้านการดำเนินการนิเทศ และด้านการประเมินผลการการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ในส่วนของปัญหาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ความ ต้องการด้านกระบวนการนิเทศ และด้านการนิเทศรูปแบบ “SPIDER Model” อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการจัดการ เรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลประกอบด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบ และกระบวนการ SPIDER Model 4) วิธีดำเนินการ 5) ผลลัพธ์ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล พิมพ์สอน (2557) พบว่า กลยุทธ์มีความสอดคล้อง เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอเสนอแนะองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานวิธี FUSION PT-SER

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ให้ศึกษาอบรมกระบวนการนิเทศ FUSION PT-SER MODEL ในการนิเทศการศึกษาส่งเสริมให้ปรับใช้อย่างเป็นระบบ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศ รูปแบบการนิเทศ FUSION PT-SER MODEL ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตามนโยบายของ สพฐ
3. มุ่งเน้นการใช้รูปแบบการนิเทศ FUSION PT-SER MODEL ให้ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีส่วนร่วมในการนิเทศทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

- กรรทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธารอักษรบรรจบ.
- ธัญญา วุฒินิชย์. (2562). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาล วัดท่าสะอาด อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 10(2), 45-60.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. (2546, 7 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 120, ตอนที่ 58 ก, หน้า 1-36.
- วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ. (2561). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและ ระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่*. (รายงานการวิจัย). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุทธนู ศรีไสย. (2545). *หลักการนิเทศการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล พิมพ์สอน. (2557). กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. *วารสารครุศาสตร์*, 42(3), 56-73.

สุรัชดา ภูริบพา. (2564). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านพุทธรักษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 8(6), 222-237.